

Protokoll funktionshinderrådet

Närvarande:

Ordförande

Nils Duwähl (DHR)

Ledamöter

Christer Jerström (ÅSS)

Elsa Brunemalm (SDF)

Gunilla Antemar (FRS/Neuro)

Niklas Bjurström (FRS/Epilepsi föreningen i Stor-Stockholm)

Tjänstemän

Anna Mattsson, socialförvaltningen

Lisa Gagnerud, socialförvaltningen

Hillevi Andersson, socialförvaltningen

Jonna Hermansson, äldreförvaltningen

Håkan Andersson, överförmyndarförvaltningen

Fredrik Pettersson, ordförande överförmyndarnämnden

Frånvarande

Micaela Kedhammar (Attention/FRS)

Gunnar Sandström (SRF)

Sekreterare

Therese Englund, socialförvaltningen

Tidpunkt:

Den 4 juni 2026 klockan 14:00-16:00

Plats:

Digitalt via Zoom

1. Godkännande av föredragningslista

Den utsända dagordningen godkändes.

2. Val av justerare och tid för justering

Gunilla Antemar och Christer Jerström utsågs att justera dagens protokoll. Justeringar ska vara klar måndag förmiddag den 8 juni 2026.

**3. Fredrik Pettersson (ordförande,
överförmyndarnämnden)**

Fredrik Pettersson informerar om den nya lagstiftningen på överförmyndarområdet som träder i kraft den 1 juli 2026. Han beskriver att lagstiftningen stärker huvudmannens ställning, ökar rättssäkerheten och innebär flera förändringar för överförmyndarförvaltningarna. Bland annat införs ett nationellt register över ställföreträdare och ett statligt ansvar för utveckling, tillsyn och vägledning inom området. Det framhålls även att den nya lagstiftningen innebär att vissa beslut om godmanskap framöver ska kunna fattas av överförmyndarförvaltningen utan att behöva prövas av tingsrätten.

Rådet ställer frågor om den nya myndighetens uppdrag, hur utbildning och kompetenskrav för ställföreträdare kommer att utformas samt hur likvärdighet mellan kommuner ska säkerställas. Rådet lyfter även frågor om samverkan med personliga ombud, konsekvenser för personer med omfattande stödbehov samt behovet av teckenspråkiga gode män och ställföreträdare. Rådet betonar vikten av att personer som är döva eller använder teckenspråk kan få stöd av ställföreträdare med relevant språkkompetens för att undvika kommunikationssvårigheter och rättssäkerhetsrisker.

Fredrik Pettersson och Håkan Andersson svarar att obligatoriska utbildningsinsatser för ställföreträdare förväntas bli en viktig del av den nya lagstiftningen. Förvaltningen bedriver redan idag utbildningar för blivande ställföreträdare och arbetar med att utveckla särskilda utbildningsinsatser för mer komplexa uppdrag. Det framhålls att cirka 1 500 ärenden per år bedöms påverkas av förändringen där förvaltningen själv kommer att kunna fatta beslut om vissa godmanskap. Håkan Andersson beskriver även ett pågående arbete med att informera berörda verksamheter om den nya lagstiftningen och erbjuder stöd och dialog med personliga ombud och andra aktörer. När det gäller teckenspråkiga ställföreträdare bekräftas att behovet är känt och att språkkompetens är en viktig merit vid rekrytering av ställföreträdare. Rådet önskar även att bli inbjudna till nämnden i framtiden.

Rådet tackar Fredrik Pettersson för att han kom och gästade rådet.

4. Lisa Gagnerud (utredare, socialförvaltningen)

Lisa Gagnerud informerar om ett budgetuppdrag där socialförvaltningen, i samråd med stadsdelsnämnderna, utreder förutsättningarna för införande av digitalt boendestöd. Arbetet har hittills omfattat intervjuer med boendestödschefer, dialog med forskare, samverkan med stadens IT-funktioner samt kontakter med brukar- och intresseorganisationer. Erfarenheterna visar att digitalt boendestöd i vissa situationer kan bidra till ökad självständighet och fungera som ett komplement till ordinarie stöd. Förvaltningen betonar att digitala insatser inte ska ersätta fysiska besök utan endast användas när det passar den enskildes behov och önskemål. Ett förslag till rutin har tagits fram och planeras att testas i en pilotverksamhet i Farsta under hösten.

Rådet lyfter frågor om digital delaktighet och påpekar att både personal och personer med boendestöd kan behöva utbildning och stöd för att kunna använda digitala lösningar. Rådet uppmärksammar också att tillgången till utrustning och digital kompetens varierar mellan olika grupper och att detta behöver beaktas för att undvika att personer exkluderas från stödet.

Lisa Gagnerud instämmer i att utbildningsbehov finns både för personal och för personer som använder insatsen. Det framhålls att digitalt boendestöd endast ska erbjudas till personer som vill och kan använda lösningen samt att säkerhets- och integritetsfrågor är centrala i det fortsatta arbetet. Erfarenheter från den planerade piloten kommer att användas för att vidareutveckla rutiner, informationsmaterial och eventuella utbildningsinsatser. Lisa Gagnerud betonar att det digitala stödet ska fungera som ett komplement till det ordinarie boendestödet och aldrig ersätta fysiska insatser.

Rådet tackar Lisa Gagnerud för dragningen.

5. Genomgång av föregående protokoll

Protokollet läggs till handlingarna.

6. Överförmyndarnämnden

6.1 Föredragningslista överförmyndarnämnden

6.1. Uppföljning av Länsstyrelsens tillsyn

Håkan Andersson informerar om Länsstyrelsens tillsyn av överförmyndarförvaltningen. Han framhåller att tillsynen är viktig eftersom den bidrar till att identifiera brister och utvecklingsområden. Ett återkommande område som Länsstyrelsen lyfter är handläggningstiderna. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att förkorta handläggningstiderna och har lyckats minska dem jämfört med föregående år, men Håkan Andersson beskriver att utvecklingen också är beroende av tillgängliga resurser och bemanning.

Rådet ställer frågor om hur tillsynsansvaret kommer att påverkas av den nya lagstiftningen och vilken roll den nya nationella myndigheten kommer att få i förhållande till Länsstyrelsen.

Håkan Andersson förtydligar att Länsstyrelsen även fortsättningsvis kommer att vara tillsynsmyndighet. Den nya myndigheten kommer istället att ha ansvar för bland annat vägledning, utbildning, statistik, register över ställföreträdare samt framtagande av råd och riktlinjer. Han betonar att myndigheternas uppdrag därmed kompletterar varandra och att tillsynsansvaret ligger kvar hos Länsstyrelsen.

7. Socialnämnden

7.1 Föredragningslista socialnämnden

7.1.13. Avtalsuppföljning av socialtjänst och LSS-verksamhet – Årsrapport 2025

Rådet har inga kommentarer.

7.1.17. Rapportering av ej verkställda beslut enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Socialtjänstlagen (SoL), kvartal 1 år 2026

Rådet uppmärksammar att antalet ej verkställda beslut där den enskilde inte har valt utförare förefaller ha ökat inom flera olika insatser. Rådet ställer frågor om vad detta beror på och hur valfrihetssystemen fungerar för personer som inte kan eller vill välja utförare. Rådet efterfrågar även en fördjupad bild av situationen för de personer vars beslut inte verkställs och vilka konsekvenser detta får för den enskilde.

Lisa Gagnerud beskriver att det inom stadens valfrihetssystem finns ickevalsalternativ för personer som inte själva väljer utförare. Hon förklarar samtidigt att orsakerna bakom de ej verkställda besluten kan variera mellan olika insatser och att hon behöver undersöka frågan närmare för att kunna ge ett mer fullständigt svar. Lisa Gagnerud åtar sig att återkomma med ytterligare information om utvecklingen.

I den efterföljande diskussionen lyfts att ej verkställda beslut kan ha olika orsaker. Lisa Gagnerud beskriver att personer ibland tackar nej till erbjudna insatser eller boenden i väntan på ett alternativ som bättre motsvarar deras önskemål, exempelvis i ett visst geografiskt område eller med särskilda förutsättningar. Hon förklarar också att den enskilde i sådana situationer behåller sitt beslut om insatsen och fortsatt kan stå kvar i kö eller invänta ett mer lämpligt alternativ.

På rådets frågor om hur situationen ser ut för personer som väntar på verkställighet beskriver Lisa Gagnerud att det i vissa fall erbjuds alternativa lösningar eller tillfälliga insatser under väntetiden. Hon förklarar samtidigt att situationen kan se olika ut beroende på vilken insats det gäller och den enskildes förutsättningar.

8. Hillevi Andersson (utredare, socialförvaltningen)

Hillevi Andersson informerar om det stadsövergripande arbetet med anhörigstöd som genomförs tillsammans med äldreförvaltningen. Hon beskriver att staden under cirka ett och ett halvt år har prövat en modell med återkommande samverkansmöten mellan Kommunstyrelsens pensionärsråd och rådet för funktionshinderfrågor. Syftet har varit att stärka samverkan kring frågor som rör anhörigstöd på stadsövergripande nivå. Hillevi Andersson berättar att de gemensamma mötena har pågått som en försöksverksamhet och att förvaltningarna nu vill följa upp erfarenheterna av samverkansformen. Hon efterfrågar rådets synpunkter på hur samverkan fungerat hittills och om det finns behov av förändringar i arbetssätt eller former för dialog.

Rådet ser positivt på samverkan kring anhörigfrågor och framhåller att anhöriga ofta har en central roll i stödet till personer med funktionsnedsättning. Rådet betonar samtidigt att anhöriga inte ska behöva ta ett större ansvar än vad de själva önskar och att samhällets stödinsatser behöver vara tydliga och tillgängliga. När det gäller formerna för samverkan bedömer rådet att det inte finns behov av återkommande schemalagda möten i nuvarande form. Rådet ser istället gärna att förvaltningarna tar kontakt när det finns konkreta frågor eller utvecklingsarbeten där rådets erfarenheter och synpunkter kan bidra. Rådet lyfter även vikten av samverkan med regionen i frågor som rör anhörigstöd.

Hillevi Andersson tackar för synpunkterna och tar med sig rådets inspel i det fortsatta arbetet med att utveckla samverkan kring anhörigstöd.

Rådet tackar Hillevi Andersson för att hon kom och gästade rådet.

9. Äldrenämnden**9.1 Föredragningslista äldrenämnden****9.1.7. Tertialrapport 1 2026 för äldrenämnden**

Rådet har inga kommentarer.

9.1.8. Äldreomsorgens årsrapport 2025

Rådet har inga kommentarer.

9.1.9. Fördelning av medel avseende en förstärkning av friskvården till enskilda utförare 2026

Rådet har inga kommentarer.

9.1.10. Efterfrågan och behov av teckenspråkig äldreomsorg

Jonna Hermansson informerar om äldreförvaltningens utredning av efterfrågan och behov av teckenspråkig äldreomsorg. Hon beskriver att utredningen visat behov av ytterligare kunskap om målgruppens omfattning och behov. Som en del av det fortsatta arbetet planeras en tidsbegränsad satsning med teckenspråkiga äldrevägledare som genom uppsökande arbete och dialog med målgruppen ska bidra till ett bättre kunskapsunderlag. Insatsen ska därefter utvärderas och ligga till grund för det fortsatta arbetet.

Rådet välkomnar satsningen med teckenspråkiga äldrevägledare och efterfrågar förtydliganden kring formuleringarna i tjänsteutlåtandet och hur det fortsatta arbetet är tänkt att bedrivas. Rådet ställer frågor om varför ytterligare kartläggning behövs och hur resultaten från äldrevägledarnas arbete ska användas. Rådet lyfter vikten av att arbetet leder till långsiktiga lösningar och uttrycker en oro för att satsningen ska stanna vid ett tidsbegränsat projekt. Rådet framhåller att tillgång till teckenspråkig hemtjänst är en viktig förutsättning för många döva äldre och att bristande möjligheter till kommunikation kan påverka både trygghet, delaktighet och självständighet. Rådet betonar också att de bedömningar och formuleringar som återfinns i

tjänsteutlåtanden väger tungt i den politiska beslutsprocessen och att det därför är viktigt hur behov och förutsättningar beskrivs i underlagen.

Jonna Hermansson förklarar att satsningen med teckenspråkiga äldrevägledare utgör nästa steg i ett pågående utredningsarbete. Hon beskriver att syftet är att genom uppsökande arbete nå personer som idag inte har kontakt med äldreomsorgen och skapa ett mer heltäckande underlag om målgruppens behov och omfattning. Jonna Hermansson förtydligar att den aktuella utredningen består av flera delar där den inledande kartläggningen nu följs av ett mer praktiskt och uppsökande arbete. Resultaten från satsningen ska därefter utvärderas och användas som underlag för det fortsatta arbetet. Hon betonar även att förvaltningens uppdrag är att genomföra en oberoende utredning och ta fram ett välgrundat beslutsunderlag för framtida ställningstaganden.

9.1.13. Redovisning av ej verkställda beslut 2026

Rådet har inga kommentarer.

10. Övrigt

Inga inkomna frågor under övrigt.

Ordförande tackar för ett bra möte och avslutade mötet.

Nästa sammanträde är torsdagen den 20 augusti och kommer att vara ett digitalt sammanträde.